

Sprawozdanie z realizacji
„Gminnego Programu
Przeciwdziałania Przemocy Domowej
oraz
Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej”
za 2023 rok

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2027, został opracowany w związku z art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249) i przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XVIII/137/21 Rady Gminy Nowinka z dnia 23 lutego 2021 r., zmieniony Uchwałą NR XXXV/307/23 z dnia 29 listopada 2023 r. w ten sposób że:

- „przemoc w rodzinie” zastępuje się wyrazami „przemoc domowa”;
- „ofiar przemocy w rodzinie,„ zastępuje się wyrazami „osób doznających przemocy”
- „grupa robocza” zastępuje się wyrazami „grupa diagnostyczno – pomocowa”

Podmioty realizujące ww. Program w roku 2023:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowince;
- Komenda Powiatowa Policji w Augustowie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowince;
- Szkoła Podstawowa w Nowince wraz z filiami;
- Niepubliczny Zakłady Opieki Zdrowotnej w Nowince;
- Władze Gminy Nowinka;
- Stowarzyszenie „Wspólnota Puszczy” w Nowince;
- I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Augustowie.

Zgodnie z Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 – 2027, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowince przedkłada sprawozdanie z jego realizacji.

REALIZACJA PROGRAMU:

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W NOWINCE

„Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 – 2027” określa cel główny, jakim jest przeciwdziałanie przemocy domowej, ochrona osób doznających przemocy domowej oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Założenia Programu, oparte na diagnozie problemu w środowisku lokalnym, wskazują na realizację celu strategicznego poprzez:

1. wspieranie rozwoju systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz współpracy międzyinstytucjonalnej;

2. zmniejszanie negatywnych następstw dla osób dotkniętych przemocą domową i świadków przemocy domowej, zapewnienie dostępności interdyscyplinarnej pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej;
3. edukację społeczną i promocję działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy domowej;
4. doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym tym problemem oraz edukację i profilaktykę skierowaną do mieszkańców gminy Nowinka;
5. zapobieganie stosowaniu przemocy domowej.

W roku 2023 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowince realizował Program poprzez:

- współpracę w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego pracowników socjalnych, przedstawicieli oświaty, policji, przedstawicieli GKRPA, przedstawicieli ochrony zdrowia i organizacji pozarządowej oraz kuratora sądowego, którzy czynnie uczestniczyli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno - pomocowych (organizacja 6 posiedzeń Zespołu i 16 spotkań grup diagnostyczno - pomocowych);
- diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie: prowadzenie rejestru procedury „Niebieskie Karty” (11 prowadzonych procedur w roku 2023, 10 procedur wszczętych w roku sprawozdawczym, 1 procedura kontynuowana z roku 2021, 11 zakończonych procedur);
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową poprzez powoływanie grup diagnostyczno - pomocowych przez Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do działań w indywidualnych przypadkach (16 spotkań grup diagnostyczno - pomocowych);
- rozpropagowanie ulotek i plakatów dotyczących zjawiska przemocy oraz możliwościach i formach uzyskania pomocy medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej (100 ulotek i 10 plakatów), umieszczenie na stronie internetowej bazy instytucji, w których osoby doznające przemocy mogą otrzymać pomoc, zamieszczenie informacji o możliwości udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Augustowie na stronie internetowej ośrodka i tablicy ogłoszeń w siedzibie ośrodka;
- zamieszczenie na stronie internetowej bazy instytucji wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz materiałów dotyczących stworzenia planu awaryjnego dla osób doznających przemocy w pandemii koronawirusa;

- prowadzenie rozmów informacyjno-motywacyjnych z rodzinami w ramach pracy socjalnej: w roku 2023 pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej uzyskało – 16 rodzin;
- monitorowanie sytuacji rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” (dokumentowane notatkami służbowymi pracowników socjalnych odwiedzających rodziny zgodnie z planem pomocy – najczęściej raz w miesiącu);
- składanie półrocznych i rocznych sprawozdań z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej do Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku (sprawozdanie rocznie dotyczące ilości formularzy A „Niebieska Karta”, sprawozdanie rocznie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych, sprawozdania kwartalne z realizacji procedury w okresie pandemii).

Zgodnie z art. 9a ust. 9 w/w ustawy obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowince. Obsługa oznacza:

- prowadzenie rejestru „Niebieskich Kart”, protokołów posiedzeń ZI oraz grup diagnostyczno - pomocowych, list obecności członków uczestniczących w posiedzeniach, notatek służbowych potwierdzających zaproszenia członków na posiedzenia ZI, prowadzenie teczek indywidualnych;
- zapewnienie pomieszczenia na obrady Zespołu lub grup diagnostyczno - pomocowych;
- zapewnienie materiałów papierniczo - biurowych na potrzeby pracy Zespołu i grup roboczych (papier, toner, znaczki pocztowe, ksero, komputer, pieczętki, tablice informacyjne, te czki i szafy na przechowywanie i segregowanie informacji).

REALIZACJA PROGRAMU:

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W AUGUSTOWIE – PUNKT PRZYJĘĆ INTERESANTÓW W NOWINCE

W ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 – 2027”, funkcjonariusze KPP w Augustowie realizowali następujące działania:

- uczestniczyli w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w pracach grup diagnostyczno - pomocowych w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty”;
- udzielali asysty pracownikom socjalnym GOPS w Nowince podczas wizyt u rodzin, w których istniało podejrzenie występowania przemocy domowej;

- monitorowali rodziny dotknięte przemocą domową w ramach wszczętej procedury „Niebieskie Karty”;
- uczestniczyli w spotkaniach z uczniami ze szkół z terenu gminy Nowinka, na których poruszana była problematyka dotycząca przemocy domowej;
- współpracowali z Zespołem Prewencji Kryminalnej Nieletnich i Patologii Wydziału Prewencji w Augustowie w ramach zwalczania i zapobiegania przemocy domowej.

REALIZACJA PROGRAMU:

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W NOWINCE

W ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 – 2027”, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowince prowadziła w 2023 r. działania:

- prowadzenie procedury w związku z 14 wnioskami o wszczęcie postępowania zmierzającego do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu, w tym wobec 4 osób, w stosunku do których istniało podejrzenie, że są sprawcami przemocy domowej,
- czterokrotnie wystąpienie do Sądu Rejonowego w Augustowie o orzeczenie obowiązku podjęcia leczenia odwykowego, w tym wobec 4 osób
- skierowanie 2 osób na badania przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania zakładu lecznictwa odwykowego
- uczestnictwo członka Komisji w pracy Lokalnego Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w grupach diagnostyczno - pomocowych zajmujących się pracą z rodzinami z problemem przemocy domowej,
- udzielanie porad w Punkcie Konsultacyjnym działającym raz w miesiącu (trzeci czwartek każdego miesiąca w godz. 14.00 - 18.00) oraz przez psychologa

Komisja prowadziła również profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez:

- realizacja programów profilaktycznych w szkołach podstawowych z terenu gminy,
- zakup książek i ulotek,
- dofinansowała wyjazd szkolnej drużyny unihokeja na krajowe zawody w Elblągu,

- sfinansowała specjalistę do spraw uzależnień oraz psychologa udzielających konsultacji mieszkańcom Gminy Nowinka w Punkcie Konsultacyjnym w GOK w Nowince.

REALIZACJA PROGRAMU: PLACÓWKI SZKOLNE

W ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 – 2027” w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Nowinka w 2023 r. prowadzone były działania edukacyjne służące wsparciu rodzin zagrożonych przemocą.

Cel strategiczny: edukacja społeczna i promocja działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Adresaci: dzieci i młodzież, osoby dorosłe, społeczność lokalna.

Działania placówek edukacyjnych:

- objęcie dzieci z rodzin, w których zdiagnozowano przemoc domową, szczególną opieką pedagoga szkolnego (rozmowy terapeutyczne, objęcie indywidualnym wsparciem);
- udział pedagoga szkolnego w zebraniach grup roboczych w procedurze Niebieskiej Karty w GOPS w Nowince - stosowanie się do zaleceń grupy w stosunku do sprawców przemocy;
- współpraca szkoły z instytucjami pomocowymi: GOPS w Nowince, PCPR w Augustowie, kuratorzy Sądu Rejonowego, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, dzielnicowy;
- prowadzenie akcji informacyjnych (w tym na www szkoły) wśród uczniów i rodziców np. informacja o telefonie zaufania itp.;
- opracowanie i wdrażanie procedur dotyczących postępowania w sytuacji agresji i przemocy;
- systematyczne monitorowanie rodzin, w których pojawił się problem przemocy lub zachodzi podejrzenie przemocy;
- podejmowanie na godzinach z wychowawcą zagadnień z zakresu relacji, emocji, komunikacji interpersonalnej, relacji koleżeńskich; prowadzenie działalności profilaktyczno-edukacyjnej w zakresie uzależnień; realizacja zajęć i programów dotyczących ogólnie pojętego bezpieczeństwa w tym dotyczących zapobiegania różnym przejawom agresji;
- uczenie pożytecznego spędzania czasu wolnego. Wdrażanie innowacji pedagogicznych;
- promocja aktywności fizycznej; organizacja przerw międzylekcyjnych: nauka jazdy na rolkach na sali gimnastycznej, gra w ping-ponga na korytarzach szkolnych; organizacja

zajęć pozalekcyjnych SKS, organizacja zajęć dodatkowych w soboty; wyjazdy z uczniami na łyżwy, na narty - uczenie i promowanie aktywności fizycznej; ukazywanie sportu jako metody rozładowania emocji; uczenie zasady fair play w sporcie i w życiu codziennym;

- zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym na terenie szkoły;
- udział uczniów w spotkaniach grupowych lub indywidualnych ze specjalistami (np. psychologiem);
- kierowanie uczniów ze szczególnymi trudnościami w celu pogłębionej diagnostyki i terapii do poradni psychologiczno- pedagogicznej;
- pedagogizacja rodziców na zebraniach z rodzicami: pogadanki wychowawców klas, zaproszonych pracowników poradni poruszających tematykę wychowawczą, podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców;
- poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne dla rodziców prowadzone przez pedagoga szkolnego - udzielanie wskazówek, porad wychowawczych; wspieranie w rozwiązywaniu różnorodnych problemów wychowawczych;
- prowadzenie konsultacji indywidualnych i spotkań mediacyjnych w sytuacjach konfliktowych i kryzysowych; w miarę potrzeby organizowanie spotkań w obecności dyrektora szkoły, wychowawcy, pedagoga szkolnego, kuratora społecznego lub zawodowego w celu wypracowania wspólnego frontu działań, pomocy rodzinie.

REALIZACJA PROGRAMU: STOWARZYSZENIE „WSPÓLNOTA PUSZCZY”

W ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 – 2027” Stowarzyszenie „Wspólnota Puszczy” podejmowało w 2023 r. następujące działania:

- uczestnictwo członka Stowarzyszenia w posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego w związku z prowadzonymi procedurami „Niebieskie Karty”;
- realizowanie działań w zakresie aktywizacji zawodowej osób doświadczających przemocy w rodzinie; aktywizacja zawodowa polegająca na zatrudnieniu zawodowym oraz szeregu szkoleń zawodowych; zapobieganie bierności i apatii, poprzez angażowanie uczestników w pracę w grupach; wdrażanie działań polegających na uspołecznianiu jednostki i włączaniu do aktywnego życia społecznego;

- zapobieganie przemocy w rodzinie poprzez udzielanie wsparcia w zakresie psychologicznym i terapeutycznym; objęcie długoterminową pomocą i wsparciem osób doznających przemocy domowej;
- realizacja działań terapeutycznych dla dorosłych i dzieci doświadczających przemocy oraz borykających się z innymi problemami; w ramach wsparcia realizowane były zajęcia z zakresu rzemiosła artystycznego, zajęcia prowadzone były przez pedagoga oraz doświadczonego rzemieślnika.

REALIZACJA PROGRAMU:

NZOZ W NOWINCIE

W ramach „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 – 2027”, NZOZ w Nowince realizował w 2023 r. następujące działania:

- uczestnictwo pracownika ochrony zdrowia w Zespole Interdyscyplinarnym;
- współpraca w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego z przedstawicielami: pomocy społecznej, oświaty, policji, GKRPA;
- monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą poprzez odwiedziny w środowisku;
- udział w działaniach edukacyjno-informacyjnych.

REALIZACJA PROGRAMU:

ZESPÓŁ KURATORÓW ZAWODOWYCH I ZESPOŁU KURATORSKIEJ SŁUŻBY SĄDOWEJ PRZY SĄDZIE REJONOWYM W AUGUSTOWIE

I Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowy w Augustowie, realizował elementy ujęte w pkt. 6 Programu, w tym między innymi:

- rozpowszechniał informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- wymieniał doświadczenia, współpracował z instytucjami i organizacjami z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej;
- prowadził poradnictwo medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne i socjalne.

Kuratorzy zawodowi i społeczni Sądu Rejonowego w Augustowie, w trakcie wykonywania dozorów/nadzorów w rodzinach, w których stwierdzono występowanie

zjawiska przemocy, prowadzili działania profilaktyczne motywujące członków rodzin do wdrażania właściwych wzorców zachowań w relacjach rodzinnych oraz informowali o sposobach uzyskiwania pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Ponadto we wskazanym okresie nie odbierano z rodzin dzieci, w razie bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia lub życia, w związku z przemocą w rodzinie.

REALIZACJA PROGRAMU: ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY W NOWINCE

Zespół Interdyscyplinarny Gminy Nowinka działa na podstawie Uchwały nr V/19/15 Rady Gminy Nowinka z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowince oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, Zarządzenia Nr 15/19 Wójta Gminy Nowinka z dnia 27 lutego 2019 r. w sprawie powołania członków zespołu oraz Zarządzeń zmieniających skład członków zespołu interdyscyplinarnego.

Obowiązek utworzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, jako zadania własnego gminy, wynika z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.). Zespół działa zgodnie z § 7 pkt 7 Uchwały Nr V/19/15 Rady Gminy Nowinka z dnia 27 marca 2015 r. w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowince oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania. Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego działają na podstawie wyżej wymienionej uchwały, Zarządzeń Wójta Gminy Nowinka oraz porozumień zawartych między Wójtem Gminy Nowinka, a podmiotami, których przedstawiciele wchodzi w skład Zespołu. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowince. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Nowinka to grupa 10 osób z różnych instytucji, łączących swoją wiedzę, umiejętności oraz możliwości wynikające z instytucji, które reprezentują, podejmujących współpracę i skoordynowane działania mające na celu niesienie pomocy osobom krzywdzonym oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy na terenie gminy Nowinka. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele: Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowince, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowince, Komendy Powiatowej Policji w Augustowie, I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Augustowie, Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Nowince, organizacji

pozarządowej Stowarzyszenie „Wspólnota Puszczy” w Nowince, Szkoły Podstawowej w Nowince (wraz z filiami) oraz pedagog.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej;
- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.

W 2023 r. na terenie Gminy Nowinka zostało wszczętych 10 procedur „Niebieskie Karty”.

Tab. 1 Interwencje podejmowane w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Lp.	Podmiot wszczynający procedurę NK (wypełniający formularz NK-A)	Liczba założonych NK-A w 2023 r.
1	Pomoc społeczna	5
2	Policja	4
3	GKRPA	0
4	Oświata	1
5	Ochrona zdrowia	0
OGÓŁEM		10

W 2023 roku odbyło się 6 posiedzeń Zespołu.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw oraz nowego Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, Rada Gminy Nowinka dnia 29 listopada 2023 r. podjęła dwie uchwały:

- uchwałę nr XXXV/307/23 zmieniającą uchwałę nr XVII/137/23 Rady Gminy Nowinka z dnia 23 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2027 oraz;

- uchwałę nr XXXV/308/23 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.

Zgodnie z wprowadzonymi w życie przepisami prawa Wójt Gminy Nowinka Zarządzeniem numer 103/23 powołał Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, w którego skład wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów:

- 1) jednostki organizacyjnej pomocy społecznej – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowince
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowince
- 3) Policji – Komenda Powiatowa Policji w Augustowie
- 4) Oświaty – Szkoła Podstawowa im. Powstańców Styczniowych w Nowince
- 5) Ochrony zdrowia – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia w Nowince
- 6) Organizacji pozarządowych – Ochotnicza Straż Pożarna w Bryzglu
- 7) Przedstawiciel Zespołu Kuratorów Zawodowych I Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Augustowie

Pierwsze posiedzenie nowego Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się w dniu 28.12.2023 r., na posiedzeniu została podjęta uchwała nr 1 w sprawie przyjęcia regulaminu zespołu interdyscyplinarnego w Nowince, Uchwała nr 2 w sprawie wyboru przewodniczącego oraz zastępcy przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego w Nowince oraz Uchwała nr 3 w sprawie upoważnienia przewodniczącego oraz zastępcy zespołu interdyscyplinarnego do samodzielnego powoływania członków grup diagnostyczno – pomocowych.

Działaniami Zespołu objętych było 11 rodzin. Problemy z jakimi borykały się rodziny to przede wszystkim przemoc oraz nadużywanie alkoholu.

Posiedzenia poświęcone były szczegółowej analizie zjawiska przemocy w rodzinach, w których wszczęta została procedura „Niebieskie Karty” oraz wspólnemu wypracowaniu działań poszczególnych służb w celu skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej. Zespół planował działania profilaktyczne, diagnozował problem przemocy domowej oraz rozpowszechniał informacje o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym.

W celu rozwiązania problemów związanych z występowaniem przemocy domowej w indywidualnych przypadkach odbyło się 16 posiedzeń grup diagnostyczno - pomocowych.

Wszystkie rodziny, w których istnieje podejrzenie, że występuje przemoc są monitorowane przez pracowników socjalnych i dzielnicowego, którzy składają regularne wizyty w środowisku. Pracownicy przekazują informacje o działaniach, jakie ofiary i sprawcy przemocy powinni podjąć, aby sytuacja rodziny uległa zmianie: motywują do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych, przeprowadzają rozmowy na temat skutków nadużywania alkoholu, wpływu alkoholu na zachowanie osób stosujących przemoc oraz możliwości leczenia nałogu. Udzielają rodzicom kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, w tym o możliwości wsparcia przez asystenta rodziny lub podnoszenia swoich kompetencji rodzicielskich i wychowawczych poprzez uczestnictwo w szkołach dla rodziców. Informują również o formach pomocy dzieciom, świadczonej przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Pracownicy socjalni inicjują działania w stosunku do osób stosujących przemoc, kierują wnioski do prokuratury w związku z podejrzeniem popełnienia przestępstwa lub do GKRPA w przypadku uzależnienia od alkoholu. Monitorują i polepszają system przepływu informacji pomiędzy instytucjami i służbami. Dzielnicowy sprawdza przede wszystkim bezpieczeństwo osób doznających przemocy.

Lokalny Zespół Interdyscyplinarny upowszechniał ulotki Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narodowego Programu Zdrowia i Polskiego Towarzystwa Psychologicznego („Przemoc w rodzinie - sytuacja osób doznających przemocy w rodzinie”, „Jak radzić sobie z przemocą? – Porady psychologiczne dla osób doznających przemocy”, „Procedura „Niebieskie Karty” – podstawowe informacje”, „Nadużywanie alkoholu a problem przemocy domowej”, „Przemoc w rodzinie z problemem alkoholowym”, „Wpływ doświadczeń z dzieciństwa w rodzinie z problemem alkoholowym na funkcjonowanie osoby w życiu dorosłym”, „Wpływ uzależnienia na życie rodzinne, diagnoza problemu i formy pomocy”, „Wpływ kontaktów z osobą uzależnioną na funkcjonowanie rodziny”). GOPS w Nowince stworzył ulotki i je upowszechniał („STOP przemocy”, „Informacje o prowadzeniu poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, „Kampania Biała Wstążka”). Ulotka zawiera dane kontaktowe do instytucji działających na terenie Gminy Nowinka oraz gmin ościennych, w których osoby dotknięte przemocą w rodzinie mogą uzyskać pomoc. Rozpowszechnianie ulotek odbywało się poprzez rozdawanie ich podczas grup roboczych, wizyt pracowników socjalnych u rodzin w środowisku oraz są ogólnodostępne w siedzibie GOPS-u w Nowince.

Na stronie internetowej www.gops.gminanowinka.pl widnieje zakładka STOP Przemocy w rodzinie, w której osoby zainteresowane mogą znaleźć bazę dotycząca ofert poradnictwa specjalistycznego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, rejestr miejsc. Zamieszczono tam również materiały dotyczące stworzenia planu awaryjnego dla osób doznających przemocy w pandemii koronawirusa.

Ponadto promowano Kampanię Białej Wstążki i Tydzień Pomocy Ofiarom Przesłępstw poprzez wywieszenie plakatów na tablicy informacyjnej. Rozpowszechniano również informacje o zjawisku przemocy w czasach pandemii.

Rodziny przeżywające trudności wychowawcze i związane z przemocą są objęte wsparciem asystenta rodziny. W 2023 roku asystent pracował z czterema rodzinami. Informował ich o możliwości podniesienia kompetencji wychowawczych poprzez uczestnictwo w szkole dla rodziców prowadzonej przy MOPS w Augustowie i w PCPR w Suwałkach.

W Gminie Nowinka jest zatrudniony psycholog, specjalista psychoterapii uzależnień i radca prawny. W Szkole Podstawowej w Nowince i jej filiach porad pedagogicznych udziela pedagog. W NZOZ w Nowince osobom uzależnionym są udzielane porady medyczne, a w razie potrzeby wystawiają niezbędne skierowania. Pracownicy socjalni z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowince udzielają poradnictwa w sprawach socjalnych. Mieszkańcy mogą korzystać z bezpłatnego poradnictwa prawnego. Specjaliści są dostępni bezpłatnie dla wszystkich mieszkańców gminy.

W 2023 r. ogółem zakończono 11 Niebieskich Kart. Tabela nr 2 obrazuje przyczyny zakończenia.

Tab.2 Powody zakończenia procedury „Niebieskie Karty”

Liczba procedur zakończonych w 2023 r.	ustanie przemocy w rodzinie i uzasadnione przypuszczenie o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	rozstrzygnięcie o braku zasadności podejmowania działań
	11	0

Z przebiegu spotkań grup roboczych wynika, że interdyscyplinarność ma wiele zalet – szybki i pełny przepływ informacji między instytucjami, możliwość podjęcia działań

zaplanowanych i skoordynowanych, nie powielających się i nie wykluczających się wzajemnie.

Główną ideą zespołów interdyscyplinarnych jest stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy dla pracowników różnych instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie. Pomoc ta, by była efektywna i skuteczna, wymaga zintegrowanych działań specjalistów. Dlatego też utworzenie Zespołu Interdyscyplinarnego jest najlepszą odpowiedzią na przypadki przemocy w rodzinie. Żaden pojedynczy profesjonalista, ani instytucja nie są w stanie kompleksowo zareagować na takie sytuacje.

p. o. Kierownika Gminnego Ośrodka

Pomocy Społecznej w Nowince

Anna Ćwikowska